

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Tommy Nilsson

Dnr BGN80/2011-66

Elev- och föräldraenkät för förskole- och grundskoleverksamhet 2011 (Våga visa)

Bakgrund

Från 2010 deltar Täby kommun i Våga Visas kundundersökningar för förskola, familjedaghem och grundskola. Kundundersökningarna är en del i en samverkan kring utvärdering av utbildning mellan ursprungligen sju, från 2010 tretton, kommuner. Med något undantag är samtliga kommuner från Stockholms län. I Våga Visa ingår även kundundersökningar för gymnasieskola och vuxenutbildning liksom prov och tester, observationer och självvärderingar. I dessa delar deltar inte Täby kommun.

I Täby kommun deltar samtliga skolor i elev- och föräldraenkäterna. Den elevenkät som tidigare ingick i de kommunala skolornas kvalitetsutvecklingssystem ersattes 2010 därmed av elevenkäten i Våga Visa.

Rapporten

Inledningsvis beskrivs genomförandet och svarsfrekvenser för de olika enkäterna. Sedan görs en resultatredovisning för respektive enkät. Denna följs av en analys av resultaten. Avslutningsvis görs några reflektioner utifrån 2011 års Våga Visa-enkät.

RAPPORT

2011-08-24

Genomförande

Undersökningen har genomförts som postal enkät men det har även varit möjligt att besvara enkäten via Internet. I enkäterna används genomgående en fyrgradig skala där ytterlighetsvärdena är *Instämmer helt* (4) och *Instämmer inte alls* (1). Ett *Vet ej* – alternativ finns också med.

Föräldraenkäten omfattar föräldrar till barn i familjedaghem, förskola, förskoleklass samt skolåren 2, 5 och 8. Elevenkäten omfattar elever i årskurs 5 och 8. I motsats till kommunens tidigare elevenkät omfattar denna inte samtliga skolår. Enkätfrågorna är kopplade till läroplanens målområden men innehåller också frågor kring skolans styrning och ledning samt ett allmänt omdöme om verksamheten. Utöver de kommungemensamma frågorna har varje kommun haft möjlighet att lägga till kommunspecifika frågor. För Täby kommuns del är det frågor som besvarar några av verksamhetens mål.

Svarsfrekvens (i procent)

<u>Svarsgrupp</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Föräldrar familjedaghem	90	90
Föräldrar förskola	73	68
Föräldrar förskoleklass	69	55
Föräldrar åk 2	62	75
Föräldrar åk 5	62	80
Föräldrar åk 8	39	72
Elever åk 5	86	95
Elever åk 8	83	90

Då eleverna i årskurs 5 och 8 gör detta under skoltid blir svarsfrekvensen tämligen hög, 86 respektive 83 procent. Även föräldrarna till barn på familjedaghemmen har en hög svarsfrekvens (90 procent).

RAPPORT

2011-08-24

Dessa tre grupper resultat torde därför inte innebära någon större diskussion.

Föräldragrupperna i övrigt har inte svarat på undersökningen i någon större utsträckning. Att dra långtgående slutsatser av en svarsfrekvens på 55 – 68 procent är problematiskt, än mer så när svarsfrekvensen är knappt 40 procent. Det går naturligtvis att spekulera i vilka som svarar i högre utsträckning än andra, men sanningen är att vi inte vet någonting om det. Därför är det avgörande att inte stirra sig blind på många av årets siffror utan se tendenser över tid.

Redovisning av enkätresultat

Redovisningen är uppdelad i tre delar. Inledningsvis redovisas elevernas svar i enkäten. Sedan följer föräldrarnas svar redovisat per enkät med början för de med de yngsta barnen och avslutas med dem som har sina barn i årskurs 8.

Elever om sin skola (årskurs 5 och 8)

Eleverna i årskurs 5 har överlag en något mer negativ bild av sin skolgång än fjolårets femteklassare. Hälften av de områden som visar en negativ utveckling återfinns inom området *Utveckling och lärande/Kunskaper*. Övriga två påstående inom det området visar även de på en glidning åt det negativa hållet, även om inte genomsnittsomdömet sjunkit. En tredjedel av eleverna ställer sig positiva till påståendet att skolarbetet gör dem nyfikna och ger dem lust att lära sig mer.

Drygt hälften av eleverna går till skolan i visshet att det inte förekommer kränkningar, medan var femte vet om att det förekommer. En fjärdedel anser sig inte veta hur situationen är.

Positivt är att eleverna överlag verkar nöjda med lärarna och personalen och sett till helheten landar man på samma nivå (3,5) som ifjol. Eleverna i årskurs 8 är de som överlag ger lägst omdöme. Samtidigt är de lika nöjda som fjolårets elever. Av de fem påståenden som fått sänkt omdöme sen ifjol återfinns tre under *Normer och värden*. De två påståenden som ligger kvar på samma nivå som föregående år har redan de lägsta genomsnitten; Sju av tio elever i årskurs 8 anser att det råder arbetsro på lektionerna och lika stor andel menar att vuxna motverkar aktivt om någon behandlas illa.

RAPPORT

2011-08-24

Under området *Utveckling och lärande/Kunskaper* visas att det är 58 procent av åttondeklassarna som tycker att det är kul att gå till skolan. Mest uppskattat är lärarnas höga förväntningar och utvecklingssamtalet (3,6). Under *Ansvar och inflytande* framgår att tre av tio elever inte anser att de får gehör och är delaktiga och var fjärde elev är missnöjd med inflytandet de har över sitt eget skolarbete.

De frågor som ställdes under rubriken *Kommunspecifik* visar att 58 procent av eleverna anser sig stressade i varierande grad. Vidare går 38 procent av åttondeklassarna till skolan med tryggheten i att det inte förekommer kränkningar på deras skola.

Familjedaghem

Under *Utveckling och lärande/Kunskaper* har tre påståenden fått sänkta omdömen sedan fjolårets undersökning; att barnet stimuleras till utveckling och lärande, att familjedaghemmen utmanar mitt barns utveckling och lärande samt att föräldrarna får tydlig information om barnets utveckling. Påståendet om utvecklingen och lärandet dokumenteras och följs upp har däremot fått höjt omdöme.

Under *Ansvar och inflytande* har två av fyra påståenden fått sänkta omdömen. Det är dels om föräldrarna anser att barnet uppmuntras ta ansvar, dels om familjedaghemmet tar tillvara barnets idéer och tankar. Vidare har föräldrarna gett påståendet om att de fått information om målen som styr verksamheten sänkt omdöme.

Under området *Kommunspecifik* får föräldrarna svara på tre frågor. 86 procent är nöjda med barngruppens storlek, 58 procent är nöjda med information om särskilt stöd och 52 procent ställer sig bakom påståendet att kommunens granskning av familjedaghemmen påverkar verksamheten. Av de två sistnämnda påståendena visas att många använt sig av alternativet "vet ej" (30 respektive 43 procent).

Föräldrarna sätter avslutningsvis samma omdöme i år som ifjol vad gäller nöjdhet med verksamheten och om man är beredd att rekommendera sitt familjedaghem till andra. Omdömena ligger på 3,8 respektive 3,9.

RAPPORT

2011-08-24

Förskolan

Inom förskolan ger föräldrarna överlag höga omdömen. Under *Normer och värden* är värdena exakt lika som föregående år och genomsnittet ligger, med ett undantag, på 3,6 – 3,7.

Undantaget är arbetsron där läget upplevs som något mer försämrat än ifjol. Var fjärde förälder menar också att det inte finns arbetsro i verksamheten.

Under *Utveckling och lärande/Kunskaper* ligger genomsnittet också konstant sedan ifjol, med undantaget för påståendet "det är roligt att gå till skolan" som fått något sänkt omdöme. Däremot finns det en förskjutning från omdömet "instämmer helt" (4) till "instämmer" (3). Var tredje förälder menar att de inte får tydlig information om deras barns utveckling och nästan lika många menar att dokumentation och uppföljning inte fungerar.

Under *Ansvar och inflytande* återfinns påståendet om föräldrarna är delaktiga i deras barns utveckling och lärande. 43 procent instämmer inte och omdömet blir 2,6. Området *Skola och hem* visar på att en större andel av föräldrarna nu är nöjda med hur personalen lyssnar på önskemål och synpunkter. Resultaten visar också på att var femte förälder inte fått information om målen som styr verksamheten.

Av de *kommunspecifika frågorna* framgår att 30 procent är nöjda med informationen om särskilt stöd, 53 procent är nöjda med barngruppernas storlek och 32 procent instämmer i att kommunens granskning av förskolan påverkar verksamheten. Förutom generellt låga genomsnitt är det många föräldrar som svarat "vet ej". I ett par av påståendena utgör alternativet "vet ej" cirka hälften av svaren.

På *Slutfrågor* visar resultaten av undersökningen på sänkningar dels avseende att en mindre andel föräldrar nu är nöjda med förskolan, dels att en mindre andel föräldrarna är benägna att rekommendera sitt barns förskola till någon annan.

Förskoleklass

Bland föräldrar som har barn i förskoleklass finns det två påståenden som står ut under *Normer och värden*. 80 procent av föräldrarna anser att det finns arbetsro i verksamheten, vilket är en klar försämring från fjolåret. Vidare, och detta är samma resultat

RAPPORT

2011-08-24

som 2010, är det 15 procent av föräldrarna som inte vet eller tror att personalen aktivt motverkar att någon behandlas illa. Fem procent av föräldrarna anger att deras barn inte känner sig tryggt i skolan.

Nästan 30 procent av de svarande anser att de inte får tydlig information om sitt barns utveckling. Flera påståenden under området *Utveckling och lärande/Kunskaper* har vidare besvarats med stora andelar "vet ej". Bilden på området är likvärdig med ifjol, och svarens genomsnitt ligger mellan 3,4 och 3,6. Här finns även glidningar inom de positiva segmenten.

På påståendet om "mitt barn är med och planerar sitt skolarbete" svarar nästan hälften "vet ej", en siffra som inte ändrats sen 2010. Övriga två påståenden under *Ansvar och inflytande* har gett sänkta omdömen från föräldrarna. Även under *Fritidshem* uppvisar föräldrarna missnöje med informationen; ungefär hälften anger att de får kontinuerlig information. Vidare har två påståenden under *Övergång, samverkan och omvärld* getts sänkta omdömen. En mindre andel av föräldrarna är nöjda med samarbetet mellan skola och fritidshem eller med övergången från förskola till förskoleklass.

Årskurs 2

Föräldrarna till de elever som går i årskurs 2 har sammanfattningsvis gett höjda omdömen på tre påståenden, oförändrat i nio och sänkt i nio. Under *Normer och värden* är det en mindre andel föräldrar som gett högsta omdömet samtidigt som andelen som gett positivt omdöme är ungefär lika stor som ifjol. Fem procent av föräldrarna anser att deras barn inte är tryggt i skolan och nio procent tror inte att personalen skulle agera aktivt om någon behandlas illa.

Under *Utveckling och lärande/Kunskaper* har föräldrarna sänkt omdömet på fyra av sju påståenden, även om siffrorna överlag är höga (alla påståenden har ett genomsnitt på mellan 3,3 och 3,7). De fyra påståenden som avses är uppföljning och dokumentering av utveckling och lärande, information om barnets utveckling, utvecklingssamtalet samt om barnet tycker det är kul att gå till skolan.

Under *Ansvar och inflytande* har påståenden som tar upp inflytande renderat sänkningar. En lägre andel av föräldrarna anser vidare att man får information om målen som styr verksamheten

RAPPORT

2011-08-24

(Skola och hem).

De påståenden som rör *Fritidshem* hade 2010 medelvärden mellan 2,8 och 3,3. Dessa omdömen har försämrats något. När det gäller information om verksamheten ställer sig sex av tio föräldrar ställer sig positiva till påståendet att de får kontinuerlig information om fritidshemmet.

De påståenden som gett mer positiva svar i år jämfört med 2010 är att en större andel av föräldrarna är nöjda med verksamheten på fritidshemmet. En större andel är också nöjda med personalen i skolan. Slutligen är det en större andel av föräldrarna som tror att personal aktivt skulle motverka att någon behandlades illa.

Årskurs 5

Den grupp som framstår som mer positiv än 2010 är föräldrarna till eleverna i årskurs 5. Åtta av 22 påståenden har fått genomsnittsomdöme på 3,5 eller högre. Endast ett påstående har ett genomsnitt under 3,0 och det är påståendet om att det råder arbetsro på lektionerna. Fem påståenden har fått förbättrat omdöme sedan 2010 och två av dem återfinns under *Normer och värden*, två under *Utveckling och lärande/Kunskaper* och ett under *Slutfrågor*.

Nio av tio föräldrar anser att personalen bryr sig om barnen vilket är en höjning från ifjol. Vidare har omdömet höjts något på påståendet som rör om personalen skulle motverka aktivt om någon behandlas illa. 83 procent av föräldrarna ställer sig bakom det påståendet. 94 procent anser att deras barn är tryggt i skolan och 74 procent att det råder arbetsro på lektionerna.

Under *Utveckling och lärande/Kunskaper* är en större andel av föräldrarna idag nöjda med det stöd och hjälp som behövs och bedömer även att barnen får med sig tillräckliga kunskaper. De två påståenden som rör utvecklingssamtal (utveckling/lärande dokumenteras och följs upp och utvecklingssamtal) ges något högre omdöme än övriga.

En större andel (72 procent) av föräldrarna är idag nöjda med hur barnen är med och planerar sitt skolarbete. En något mindre andel än ifjol (83 procent) anser sig dock fått information om målen som styr verksamheten. En minskad andel (75 procent) anser sig också fått information om kunskapsmålen.

RAPPORT

2011-08-24

Avslutningsvis är en lika stor andel av föräldragruppen som ifjol nöjd med verksamheten i deras barns skola och en större andel kan i år tänka sig att rekommendera barnets skola.

Årskurs 8

Inledningsvis ska understrykas att följande siffror presenteras med ett mycket bristande underlag. Svarsfrekvensen har i den här föräldragruppen endast varit 39 procent. Det är därför riskabelt att avge ens någon typ av svar utan siffrorna redovisas enbart för en jämförelse med övriga grupper.

Sex av tio föräldrar till åttondeklassarna menar att det finns arbetsro på lektionerna. Var fjärde förälder tror inte att personalen skulle ingripa aktivt om någon behandlas illa. Siffrorna framgår av resultatet under *Normer och värden*.

Samtliga sju påståenden under *Utveckling och lärande/Kunskaper* har fått sänkta omdöme jämfört med 2010. Det finns en jämnstor andel som är missnöjd i någon omfattning. I stort sett samtliga påståenden har en andel missnöjda på 15 till 20 procent. I fjol låg samma grupp på tio till 15 procent.

Under *Ansvar och inflytande* framgår att sju av tio föräldrar anser att deras barn är med och planerar sitt skolarbete. Även omdömet på påståendet om eleverna är med och planerar sin undervisning har sänkts och är nu 3,0.

En något mindre andel av föräldrarna anser i år att de fått information om målen som styr verksamheten. Vad gäller information har andelen som ställer sig positiva till påståendet att "föräldrarna fått information kunskapsmål och betygskriterier" minskat från 81 till 75 procent.

87 procent av föräldrarna redovisar under *Slutfrågor* att de är nöjda med verksamheten. En något mindre andel av föräldrarna skulle i år rekommendera sitt barns skola till andra.

Täby i jämförelse med andra kommuner i Våga Visa

Täbys siffror, precis som de andra kommunerna som ingår i Våga visa, får en aning sänkta omdömen för varje år barnen blir äldre. Familjedaghemmen ges högst betyg av föräldrarna för att sedan sjunka till de omdömen som föräldrarna till eleverna i årskurs 8 ger, vilka då är de lägsta.

RAPPORT

2011-08-24

Kommunernas siffror är överlag ganska jämna och det är endast ett fåtal gånger som någon kommun avviker avsevärt från övriga.

Sett till de yngsta barnen i familjedaghem och förskoleklass ligger Täby på genomsnittliga, om än höga eller väldigt höga, siffror. Om man då väger in att genomsnittet för förskolan är det sämsta av de deltagande kommunerna så visar det att, trots att föräldrar överlag är väldigt nöjda och ger höga omdömen, verksamheterna i Täby för de yngsta ändå inte riktigt mäter sig med övriga kommuner.

Den något mer kritiska inställningen hänger med upp till årskurs 2, då Täbyföräldrarnas omdömen lägger kommunen under genomsnittet. Men i årskurs 5 har Täby däremot den största andelen nöjda föräldrar och i årskurs 8 det Täby tillsammans med Nacka och Danderyd som får högst omdömen. Här ska det dock påpekas att Danderyd ligger högt över alla andra.

Även om elever och föräldrar ger allt lägre omdömen för Täbys kommunala skolor i takt med att barnen blir äldre, klarar sig alltså kommunens skolor relativt allt bättre.

Analys utifrån svarsgrupp

Nedan analys är uppdelad efter vilka grupper som besvarat undersökningen. Den första delen analyserar elevernas svar (alltså eleverna i årskurs 5 och 8). Den andra delen tar upp föräldrarna till de yngre barnens svar (definierat som föräldrar med barn i familjedaghem, förskola och förskoleklass). Den tredje och avslutande delen fokuserar på de äldre barnens svar (definierat som föräldrarna med barn i årskurs 2, 5 och 8).

Inledningsvis bör frågan lyftas om det går att göra någon egentligt trovärdig analys utifrån materialet. Detta sett till de minst sagt varierande svarsfrekvenserna. Eftersom tendenserna från andra delar i undersökningen har slagit igenom på ungefär samma sätt oberoende av vilken grupp som tillfrågats eller i vilken omfattning dessa svarat, har ändå bedömningen gjorts att det funnits skäl att ta med detta i analysen. För framtiden är det dock helt avgörande att Täby kommun vidtar åtgärder för att höja svarsfrekvensen för att meningsfulla analyser ska kunna göras.

RAPPORT

2011-08-24

Elevenkät

En jämförelse mellan kommunerna visar att eleverna i årskurs 5 i Täby rankar sin skola som något sämre än genomsnittet för de tolv kommunerna som ingår. En analys av elevernas svar landar i två problemområden som har klara beröringspunkter. Var fjärde elev (alltså fem elever i en klass om tjugo elever) anser att det inte finns arbetsro i på lektionerna och lika stor andel anser sig stressade av skolarbetet. I årskurs 8 är motsvarande siffror 29 respektive 58 procent.

Dessa siffror signalerar en begynnande, eller redan existerande, ohälsoproblematik som bör tas på stort allvar. Ytterligare ett stressmoment i elevernas vardag är att endast 38 procent av åttondeklassarna går till skolan med tryggheten att det inte förekommer kränkningar på deras skola. Motsvarande siffra för eleverna i årskurs 5 är 53 procent. Detta visar också att skolornas arbete med att förebygga kränkningar inte når ut och/eller förstås av eleverna. Detta är ett allvarligt problem eftersom likabehandlingsarbetet ska ta sin utgångspunkt i en skolas unika problem och eleverna ska vara med och påverka detta arbete på ett mycket konkret sätt.

Den ena problemområdet är alltså en arbetsmiljö som lämnar en del att önska. Det andra problemområdet är vikande siffror för inflytande och för hela området *Utveckling och lärande/Kunskaper*. Bland eleverna i årskurs 5 har fyra av sju påståenden fått sänkt genomsnitt sen förra året och bara två av tre elever tycker att skolarbetet gör dem nyfikna på att lära sig mer. I årskurs 8 är den siffran nere på 42 procent.

Andelen som ger betyget tre eller fyra har inte minskat nämnvärt. Sänkningarna i undersökningen beror på att fler personer nu gett betyget tre *i stället* för fyra och då sjunker helhetsbetyget. Överlag är det höga, eller till och med mycket höga, omdömen men klara varningssignaler finns. De flesta av dessa signaler kan härledas till en "problemtriangel" som består av arbetsro, inflytande/delaktighet och utveckling/lärande/kunskaper.

En tänkbar väg för att rå på detta är att samtidigt som lärarna säkerställer en bättre arbetsro för eleverna ges eleverna också ett större reellt inflytande över sin undervisningssituation. Då kommer många av frågorna runt utveckling och lärande att höjas per automatik. Definitivt kommer andelen som är stressade att minska men framför allt kommer lusten att lära att öka. Detta kräver ett

RAPPORT

2011-08-24

strategiskt arbete på skolorna.

Enkät till föräldrar med barn i familjedaghem, förskola och förskoleklass

De omdömen som getts av föräldrarna som har barn i familjedaghem, förskola och förskoleklass är överlag höga. Därför måste slutsatsen kunna dras att föräldrarna överlag är nöjda med dessa verksamheter. Siffrorna för andra kommuner i Våga Visa är också höga och på förskolans område är Täby sämst av de deltagande kommunerna, medan medelvärdena för familjedaghem och förskoleklass är genomsnittliga.

Emellertid finns det en klar, om än liten, negativ tendens i Våga visa 2011 jämfört med 2010. Bland föräldrarna till de yngre barnen kan mycket av kritiken sammanfattas i ett ord: informationsbrist. På familjedaghemmen saknar föräldrarna information om hur deras barn utvecklas och de ställer sig allt mer negativa till påståendet att de är delaktiga i planeringen av deras barns utveckling/lärande.

Inom förskolan verkar informationen inte heller fungera som den bör göra. Var tredje förälder menar att de inte får tydlig information om sitt barns utveckling, var femte förälder menar att de inte fått information om målen som styr verksamheten och endast 30 procent är nöjda med information som rör särskilt stöd. Föräldrarna med barn i förskoleklass uppvisar i stort samma typ av svar. Exempelvis svarar 30 endast procent av föräldrarna att de inte får tydlig information om sitt barns utveckling.

Flera påståenden har renderat en stor svarsfrekvens inom kategorin "vet ej", vilket också kan hänföras till att vara en informationsfråga. Ett exempel är föräldrarna med barn i förskoleklass. På påståendet "mitt barn är med och planerar sitt skolarbete", där nästan hälften av föräldrarna använder svarsalternativet "vet ej". Det är en siffra som för övrigt inte ändrats sen 2010. Förutom att detta kan kopplas till brist på information, leder det också till svårigheter i kommunens analysarbete. Andelen som besvarat enkäterna har sjunkit, i vissa fall avsevärt, och om då hälften av dem som faktiskt svarar använder sig av "vet ej"-alternativet, uppstår analysproblem som i bästa fall blir välgrundade gissningar.

Ett annat påstående som avviker är när 43 procent av föräldrarna med barn i förskolan svarar att de inte känner sig delaktiga i sitt barns utveckling. Det är möjligt att en sådan siffra kan kopplas till

RAPPORT

2011-08-24

bristen på information, men oavsett bakomliggande orsak understryks hur viktig den kommunikativa delen är.

Under *Normer och värden* behöver två påståenden i undersökningen lyftas. Arbetsron är ett område som tämligen avsevärt förändrats till det sämre. Undersökningen visar också att föräldrarna i allt mindre grad upplever att deras barn är tryggt i skolan. Siffrorna här är höga. En konkretisering av undersökningen innebär att var tjugonde förälder med barn i förskoleklass släpper iväg sitt barn med vetskapen om att barnet inte är tryggt i skolan.

Enkät till föräldrar med barn i årskurs 2, 5 och 8

Föräldrarna som har sina barn i årskurs 2, 5 och 8 visar inte upp en helt enhetlig bild av Täby kommuns skolor. De något vikande genomsnitten bland föräldrarna med barn i årskurs 2 kan i mångt och mycket härledas till information – här även kompletterat till mer efterfrågad dokumentation. Fritidshemmets brist på information går igen både här och även tidigare på förskoleklassen; 40 procent av föräldrarna anser att informationen brister.

Föräldrarna med barn i årskurs 5 har överlag varit väldigt positiva, så positiva att Täby i den här föräldragruppen får bäst medelvärde bland de deltagande kommunerna. Detta ska då speglas mot att eleverna i årskurs 5 rankar sin skola som något sämre än genomsnittet för de tolv kommunerna som ingår.

Föräldrarna till åttondeklassarna har då varit de som varit mest kritiska. De var så redan i fjol och situationen har – i deras ögon – blivit sämre över nästan hela linjen. 22 ställda påståenden har inte renderat en höjning sedan 2010. Däremot har 16 påståenden fått sänkta omdömen. Lägg till det att det på flera håll finns problem i de frågor som fått samma omdömen som ifjol.

Anmärkningsvärt är den kraftiga medelvärdesänkningen mellan föräldragrupperna för årskurs 5 och 8. På området *Utveckling och lärande/Kunskaper* sänks medelvärdet 0,2 – 0,5. Föräldrarna till andra- och åttondeklassarna har då blivit mer kritiska sedan 2010 till Täby kommuns skolverksamhet om man ser till medelvärden. När en granskning görs av hur föräldrarna svarat är det tydligt att andelen som inte instämmer ökat något men i många fall faktiskt är konstant.

De genomsnittliga sänkningarna verkar komma mer av att

RAPPORT

2011-08-24

föräldrarna i ökad grad kryssat för "instämmer" istället för "instämmer helt". Igen, svarsfrekvensen bland åttondeklassarnas föräldrar är mycket låg och det måste vägas in när en analys görs.

Situationen är som sagt mer splittrad här än om man ser till hur föräldrarna till de yngre barnen upplever situationen. Varför föräldrarna till femteklassarna är mer positiva nu än ifjol – och de enda som är mer positiva än ifjol – är en fråga som lyftas. En faktor skulle kunna vara att dessa elever är på skolor där man har en bra dialog med föräldrarna – men samtidigt är femteklassarna på samma skolor som andraklassarna och där ger föräldrarna en annan bild.

Avslutande reflektioner

I arbetet med rapporten har några reflektioner gjorts som förhoppningsvis kan gagna det kommande arbetet. De ska därför betraktas just som reflektioner med syfte att lyfta problem som framkommit mer genomgående i enkätsvaren.

- *Arbetsro och stress*

Detta är två områden som genomgående får mycket låga medelvärden. En dålig arbetsro i skolan ger vid handen att eleverna inte kan jobba på sin arbetsplats (det vill säga i skolan) utan får ta hem mycket mer arbete än nödvändigt. Detta leder till ökad stress, både för de elever som har höga ambitioner men även för de elever som behöver mer tid och mer hjälp i skolan för att klara sig. Att det råder arbetsro är bland annat en förutsättning för att skolan ska klara av sitt kompensatoriska uppdrag.

- *Kränkningsrelaterade frågor*

Även om det är höga medelvärden på flera av de frågor som rör kränkningar och trygghet är det siffror som dels inte är höga nog, dels är delvis vikande. Ju högre upp i åldrarna desto mer ökar otryggheten och i åtminstone en förälder i varje klass i hela Täby kommun släpper dagligen iväg sitt barn med vetskapen om att barnet inte känner sig tryggt i skolan. Eleverna, speciellt de äldre, påvisar problemet tydligt; 37 procent av åttondeklassarna menar att det förekommer kränkningar på skolan.

RAPPORT

2011-08-24

- Delaktighet

Delaktigheten är inte vad den borde vara. Det är positivt att medelvärdena överlag är höga men tendensen är att medelvärdena minskar. Delaktigheten är reglerad i förordningstext och det är viktigt att eleverna känner att de får påverka på olika sätt. Därmed inte sagt att de vuxna i skolan ska abdikera från sitt ansvar. Jämför man vad eleverna säger mot andra undersökningar är bilderna väldigt olika. Av svaren till 2011 års delårsrapport framgick att skolorna jobbar med frågan, men arbetet är bara strukturerat när det gäller elevråd, klassråd och liknande. En tolkning är att i övrigt ges eleverna möjlighet till delaktighet när det passar skolan.

- Information

Föräldrarna är inte nöjda med informationen från skolan. Efter en genomgång av Våga Visa - enkäterna kan detta framställas som ett faktum. Det gäller delaktighet (som många gånger bottnar i information), information om de yngre barnens utveckling samt information från fritidshemmet. Informationsbristen visar sig också i de stora andelar "vet ej"- svar som förekommer. Vissa frågor, exempelvis den om särskilt stöd, kanske en del så att säga sorterar bort eftersom de inte anser att den berör dem. Men redan 2010 fanns det frågor där flera av de svarande inte ville ta ställning, och ingenting har hänt till 2011. Förutom att det är ett problem i sig, försvagas underlaget för slutsatser och analys ytterligare.

- Föräldrarna i årskurs 5

Det är intressant att föräldrarna till barnen i årskurs fem har gett betydligt mer positiva svar än övriga föräldragrupper och även att de är mer positiva än de föräldrar som svarade ifjol. I ett utvecklingsarbete är det därför viktigt att ta med detta och göra vidare analyser på varför denna skillnad uppstått gentemot föräldrarna till såväl de yngre som äldre barnens föräldrar.